

NEMOJANSKÝ

Z P R A V O D A J

ročník VI / číslo 2

WWW.NEMOJANY.CZ

Z činnosti zastupitelstva

Výpis z usnesení ZO z 13. 3. 2019

ZO schválilo:

- smlouvu o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na zhotovení kabelového vedení NN ke stavbě RD p. Maláč, přes obecní pozemek parc. č. 1370 a pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- smlouvu o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na zhotovení kabelového vedení NN ke stavbě RD p. Halas, přes obecní pozemek parc. č. 761/6 1370 a pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s. na zhotovení podzemní kabelové přípojky NN ke stavbě „Nemojany, připojení NN k RD p. Šebestová“ a pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- znění Smlouvy o právu provést stavbu na cizím pozemku na pozemku parc. č. 254/34 a 261/7 v k. ú. Nemojany, ve vlastnictví obce Nemojany, za účelem provedení stavby „Novostavba RD Nemojany na parc. č. 254/31 a 254/37 a pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- rozpočet obce Nemojany na rok 2019;
- pravidla rozpočtových opatření obce Nemojany na rok 2019;
- starostu obce jako delegáta na Valnou hromadu společnosti Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s.;
- pověření členů ZO s právem užívat

při obřadech státní znak, a to Blan-ku Halasovou, Danu Trnavskou a Dalibor Pastorka;

- záměr firmy Nemojany Podhoří s.r.o. (JUDr. Frank), s výstavbou maximálně 39 RD v Podhoří na parc. č. 254/1. Firma Nemojany Podhoří s.r.o. na své náklady vybuduje veřejnou infrastrukturu (přesná specifikace veřejné infrastruktury bude uvedena v později uzavřené Smlouvě o budoucí smlouvě darovací), zkolauduje a zaměří v katastru nemovitostí. Následně nově vybudovanou veřejnou infrastrukturu bezúplatně převede nebo daruje obci Nemojany na základě nově sepsané smlouvy;
- dohodu o vypořádání rybí obsádky mezi obcí Nemojany, Moravským rybářským svazem z.s. a spolkem Chobot Nemojany z.s. a pověřilo starostu jejím podpisem;
- s vyřazením „horní“ autobusové zastávky, jakožto zmařené investice z nedokončeného hmotného majetku obce;
- účetní závěrku ZŠ a MŠ Nemojany za rok 2018 se zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 1 547,78 Kč a jeho rozdělení: rezervní fond: 791,78 Kč, fond odměn: 794,00 Kč;
- upravení výše dosavadního hoto-voštního limitu pokladny OÚ Nemojany jeho zvýšením v návaznosti na interní akt, který bude založen u účetní OÚ Nemojany;
- smlouvu o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na

zhotovení kabelového vedení NN a pilíře ke stavbě Nemojany, kabel NN pro ČS splaškových vod, přes obecní pozemky parc. č. 188/3, 191/4, 199/2, 190/1, 191/1 v k. ú. Nemojany. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 6.400 Kč. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný;

- smlouvu o zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s., na zhotovení kabelového vedení NN k „Nemojany, přípojka NN pro RD p. Ke-jík“, přes obecní pozemek parc. č. 199/2. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 1.000 Kč. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu jejím podpisem;
- zachování výše odměn pro neuvolněného člena zastupitelstva obce a předsedu finančního a kontrolního výboru tak, jak byla schválena na ustavujícím zastupitelstvu obce.

Poděkování za dobročinnou sbírku:

Ve dnech 1. a 3. dubna proběhla v naší obci dobrovolná sbírka pro sociální družstvo Diakonie Broumov. Obyvatelé naší obce přispěli do sbírky věcmi, které pro ně nebyly potřebné. Věci byly následně přerozděleny a našly své nové majitele. Staly se opět potřebnými. Poděkování patří všem, kteří se na sbírce podíleli, a to nejen jménem OÚ Nemojany, ale i jménem Diakonie Broumov.

D. Hlavsa

Připomínkový pochod obcí

V neděli 28. 4. 2019 uspořádal OÚ Nemojany připomínkovou akci u příležitosti stoletého výročí lípy u Voráčového (včetně nově vysazené lípy na počest stého výročí vzniku samostatného Československa), výročí studánky Bařina a Dne vítězství u památníků padlých hrdinů druhé sv. války. Akce, které se zúčastnil nemalý počet obyvatel Nemojan, započala u křížku pod skalou. Na jednotlivých zastávkách kronikář pan Rudolf Klacek přispěl střípky z minulosti, u památníku padlých hrdinů

vzpomenul, jak probíhal konec druhé světové války v obci, osvětlil pověst, která se váže ke studánce Bařina, vzpomenu 100. výročí památné lípy a v závěru přítomným poskytl

informace o místní kapli. Krásným kulturním projevem navodily atmosféru děti z místní ZŠ a MŠ, společně s učitelským sborem. V kapliče vyvrcholil průvod obcí, kde netradičním kulturním vystoupením účinkujících Základní umělecké školy ve Vyškově, pod vedením Ivanky Vařejkové, byla akce zakončena. V závěru připomínkové akce připravila rodina Vlčková pohostění. Velké poděkování patří všem, kteří se na akci přímo podíleli a aktivně se jí zúčastnili.

D. Hlavsa, starosta

Sběr odpadů v obci

Ze strany spol. Respono bylo v obci Nemojany doplněno několik dalších kontejnerů na tříděný odpad. V oblasti Branka se v poslední době setkáváme s neukázněnými občany, kteří sice třídí odpad, ale nestandardním způsobem. Když není místo v kontejneru na plasty, nahází odpad do kontejneru určeného na papír a obráceně. Do kontejneru na sklo zase někdo vhodil záchodovou mísu. Ze strany spol. Respono bylo vzne-

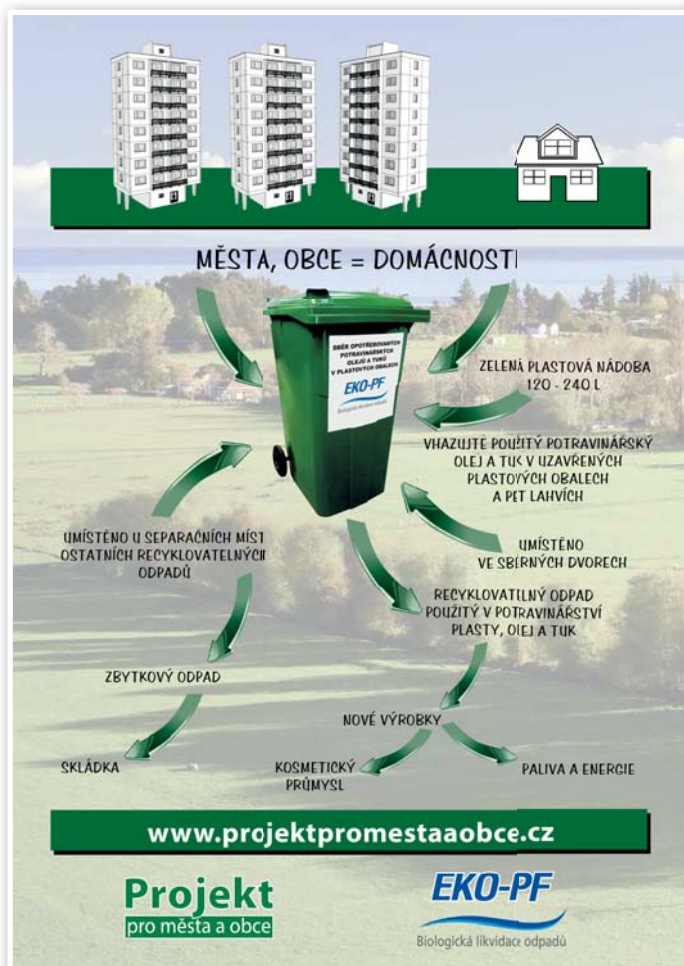
seno několik výtek. Velice často dochází k přeplňování kontejnerů na plasty a papír, což je ve velké míře způsobeno pohodlností občanů, kteří přestali papírové a plastové obaly (především PET láhve) před vhozením do kontejneru deformovat. Ověřili jsme si, že doplněním dalších kontejnerů na tříděný odpad nedojde ke zlepšení situace. Proto žádáme obyvatele Nemojan, aby přispěli k nápravě vzniklé situace.

Sběr použitých tuků

Od 1. 6. 2019 budete moci likvidovat použité jedlé tuky a oleje ve 240litrové plastové nádobě zelené barvy, která bude umístěna u kontejnerů na tříděný odpad nedaleko místní prodejny potravin. Do separační nádoby prosím vhazujte pouze a jen použité potravinářské oleje a tuky

v uzavřených plastových obalech a PET láhvích. V zájmu ochrany životního prostředí a předcházení problémům u čistírny odpadních vod uzavřela naše obec smlouvu se společností EKO-PF, s.r.o., která se specializuje na recyklaci odpadů použitých v potravinářství (plasty, jedlé oleje a tuky).

EKO-PF

Sběr potravinářského oleje

Chraňme přírodu!
Pomoci může každý.

- ☛ Nevylévejte starý potravinářský olej do odpadu nebo volně přírody.
- ☛ Raději ho vhod'te v uzavřených plastových obalech do označené separační nádoby a my ho ekologicky zlikvidujeme.

Více informací a pokyny k akci na www.ekopf.cz.

Technicky zajišťuje:
EKO-PF s.r.o.
Tel: 387 428 488
Mobil: 731 640 782

www.ekopf.cz

Nové zastřešení zastávek MHD v Nemojanech

K zajištění komfortu dětí a občanů při čekání na autobusových zastávkách se naše obec rozhodla zažádat JMK o dotaci. V současné době byla dotace přislíbena na realizaci zastřešení obou autobusových zastávek nacházejících u obchodu potravin. Vybrány byly 3- a 4metrové prosklené čekárny v antivandal provedení, barva rámu eloxovaný hliník. Uvnitř budou instalovány lavice a vedle čekáren odpadkové koše. U každé z čekáren bude jedna z bočních stran opatřena oboustranným informačním panelem, kde budou umístovány informace pro občany. Stávající nástěnky budou s největší pravděpodobností demontovány, příp. přemístěny na jiné vhodné místo. Pro představu přikládáme ilustrační fotografii.

Kozí výběh

Na základě žádosti proběhla dne 8. 4. v Kozím výběhu schůzka s maminkami, jejichž děti využívají daný prostor k herním aktivitám. Maminkám byly zodpovězeny dotazy na herní prvky u plánovaného hřiště při obecním úřadu. Dále byl z jejich strany vznesen dotaz na možnost doplnění herních prvků a rozšíření dětského pískoviště v Kozím výběhu. Za přispění p. Kochrdy, p. Poláška a obecních zaměstnanců zde bylo vybudováno nové, větší pískoviště. Obec v blízké době plánuje prostor doplnit prolézačkami a konstrukcí pro zavěšení dvou houpaček. V případě, že by byl někdo ochoten vlastním úsilím a prostředky v Kozím výběhu přispět nějakou další herní atrakcí, zašlete prosím informaci na e-mail: starosta@nemojany.cz.

Terestrická televizní vysílání – přechod na nový vysílací standard DVB-T2

Pozemní televizní vysílání čekají v dohledné době velké změny. Bude vypnuto stávající vysílání ve standardu DVB-T a spuštěno vysílání v novém standardu DVB-T2. Dojde také ke změnám vysílacích kanálů u některých multiplexů. K vypínání DVB-T bude docházet postupně od listopadu 2019 do června 2020. V našem regionu by podle Přechodového plánu mělo dojít k vypnutí multiplexu 1, tj. programů České televize, 31. března 2020 a k vypnutí multiplexů 2, 3 a 4 až 4. května 2020. O budoucnosti regionálních multiplexů zatím není rozhodnuto, povolení k vysílání mají do konce roku 2019. Pro majitele televizních přijímačů, které nesplňují standard

DVB-T2, H265 to znamená buď výměnu televizoru, nebo pořízení tzv. set top boxu. Uvedené změny se dotknou také uživatelů televizního kabelového rozvodu. Tam by byl zpětný převod vysílání v novém standardu DVB-T2 na stávající DVB-T technicky možný, ale velmi nákladný, se současnou technologií asi 10 000 Kč na jeden program, a proto nebude realizován. Ze stejného důvodu dojde také k ukončení vysílání většiny analogových programů v kabelovém rozvodu a do budoucna budou podporovány pouze programy v digitální kvalitě.

Změna vysílacího standardu se týká pouze pozemního vysílání, netýká se příjmu ze satelitu a IPTV.

Týden v pohybu – Move Week

Naše jednota se zapojuje do každoroční celoevropské akce, jejímž cílem je poukázat na výhody aktivního životního stylu a pravidelných sportovních a pohybových

aktivit. Dne 27. 5. 2019 v místní sokolovně proběhl „Týden v pohybu – Move Week“. Původně jsme počítali s uspořádáním florbalového turnaje, ale nemoc, dovolená u moře, ko-

níčky a školní akce měly za následek odliv většího počtu dětí. Akci jsme proto pojali trochu netradičně, ale o to více s důrazem na pohyb se zapojením různých skupinových

soutěží, cvičebního nářadí a dokonce došlo i na toliko žádaný florbal. Důležité je, že dětem se akce líbila a z ČOS zaslané dárečky pro děti byly třešinkou na dortíku Move Week. O den později 28. 5. 2019 se do akce zapojily i ženy, které si relaxačně na józe protáhly těla a příjemně se uvolnily pod vedením cvičitelky D. Kraplové.

I. Cahová

Obecní knihovna

Byl nejen knihovníkem

V neděli 24. března 2019 opustil pozemský svět jeden z našich spoluobčanů, který stojí za nemalou zmínku. Mám na mysli pana Milana Badala, který se do Nemojan přistěhoval v roce 2002 se svojí milou maminkou, která je v současné době nejstarší občankou naší obce. V Nemojanech téměř neznámý, ale jinak by se dalo o něm hovořit jako o veřejně známé osobnosti. Pan Badal se narodil v roce 1956 v Opočně pod Orlickými horami. Po absolvování gymnázia vystudoval Filozofickou fakultu Karlovy univerzity, obor knihovnictví a vědecké informace. Pracoval ve státní vědecké knihovně v Brně a zároveň tajně studoval teologii. Po roce 1989 založil brněnské nakladatelství Petrov. Dále působil jako poradce místopředsedů Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, přednášel na biskupském gymnáziu a Masarykově univerzitě, byl šéfredaktorem Katolického týdeníku a ředitelem nakladatelství ZVON, působil v Radě České televize, byl členem Rady Českého rozhlasu, spoluautorem televizního seriálu Duchovní kuchyně a řady scénářů k náboženským pořadům a jiné. Od roku 2010 působil ve funkci osobního tajemníka arcibiskupa Dominika Duky. V poslední době proslul také jako kritik islámu, za což ho řada kněží odsoudila. Byl vášnivým enologem (znalec vína), kuchařem a cestovatelem. Mezi jeho koníčky také patřilo výtvarné umění 17. století.

Jeho vášně se odrazily ve vydaných publikacích, mezi které patří například „Ranní rozcvičky“ (krátké příběhy a vtipné postřehy ze života, ústící do obecných ponaučení), „Chutě Evropy“ (cestopisná kuchařka), „Liga destilátů a kurzy hlodování“ (zajímavé vyprávění o specialitách) nebo jeho poslední knížka, kterou připravil ke svým šedesátinám „Gastrošilenci“ (fejetony s příběhy kamarádů o jídle a pití). A jak říkal sám autor „část čtenářů dostane po přečtení chuť na něco dobrého, části popraskají žlučníky závistí“. Pan Badal vydal celkem 10 publikací. Některé

Obecní knihovna Nemojany
vyhlašuje prázdninovou výzvu

Celý svět v Nemojanech

Pošlete nám pohlednici z vašich prázdninových cest. Může to být z Česka i zahraničí. Po prázdninách uděláme výstavu všech pohledů a cestovatelskou besedu, do které může přispět každý z vás.

Obecní knihovna Nemojany

Nemojany 113

pošta Luleč

683 03

CZECH REPUBLIC

www.knihovnanemojany.wz.cz

z nich jsem četla a bylo to velmi příjemné humorné čtení. Jeho knížky mají v naší knihovně své místo. Pana Badala jsem měla možnost poznat jen z různých úředních jednání (která tak nesnášel) a následného krátkého povykládání o věcech neúředních. Můžu říct, že to byl velmi milý a skromný člověk, i když byl vlastně „velikánem“.

Měl v plánu vydat ještě knihu „Sto zážraků u sporáku aneb Ze svatyně do kuchyně“, což se mu už bohužel nepodařilo (alespoň o tom tedy nevím). Nechť se mu tedy splní jeho další přání - chtěl mít náhrobní kámen z lávového grilu s nápisem „Nikdy v životě nevstoupil do McDonaldu“.

Poslední rozloučení s Milanem Norbertem Badalem proběhlo v kostele sv. Jakuba v Hostivících, kde působil jako administrátor farnosti. R.I.P.

Eva Hálová

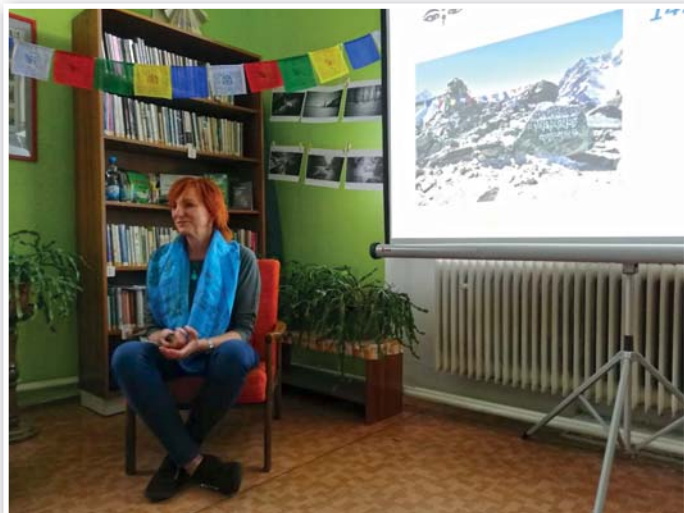
Obecní knihovna Nemojany

Knihovnice v Nepálu

Předposlední májový den jsme se sešli v knihovně, abychom navštívili další kus světa. Tentokrát jsme vyrazili do Nepálu. Průvodce nám dělala paní Eva Kalivodová, výškovská knihovnice, proto název akce „Knihovnice v Nepálu“. Díky paní Kalivodové jsme poznali Nepál všemi smysly. Zhlédli jsme úžasné fotografie, zaposlouchali se do jejího poutavého výkladu, cítili jsme příjemnou vůni vonné ty-

činky, ochutnali nepálský čaj Masala a pro štěstí si sáhli na modlitební praporky. Celá akce se nesla v příjemném komorním duchu. Zájem o téma potvrdila řada otázek z publika. Děkujeme paní Kalivodové za příjemně strávený večer, rozšíření obzorů a motivaci k dalším cestám.

Andrea Němcová
Obecní knihovna Nemojany

Zprávy z činnosti zájmových organizací

Jarní výlet

Začátkem března začaly probleskovat zprávy o rozkvetlých bledulích v Rakoveckém údolí. Nemohli jsme si nechat tento již tradiční výlet ujít. V sobotu 16. 3. se sešlo 8 sokolíků a dva psi u hotelu v Račicích a vyrazili jsme poměrně neznámou cestou. Nejprve jsme vystoupali ulicí Bašta na bývalou brněnskou cestu, dnes již polorozpadlou úzkou asfaltu, a šli až na rozcestí u křížku. Odtud jsme pokračovali lehce z kopečka cestou, která se mezi stromy dala jen tušit. Cesta nás dovedla na další rozcestí u rozbořeného posedu. Pokračovali jsme dál po pěšině, která se obtáčela a svažovala kolem kopce dolů do údolí. Čekalo nás několik nádherných výhledů do údolí, zátiší skal i pohled na meandrující potok Rakovec.

V údolí jsme navázali na červenou turistickou stezku a obdivovali bílé koberce rozkvetlých kvítků i mladé lístky medvědího česneku. Brodem se valilo velké množství vody a jen znalec místa našel pod obrovskými spadenými kmeny stromů zbytky lávky. Pro nás to nebyla překážka, neboť jsme pokračovali dál po levém břehu potoka směrem na Bukovinku. Drobně mrholilo, v údolí byla jen hrstka turistů. Občas jsme odbočili z cesty a podívali se do kaňonu na záplavy rozkvetlých bledulí. V Bukovince jsme si pochutnali na výborném jídle v restauraci Rakovec a v 15.00 hod jsme se autobusem IDS JMK vrátili na místo srazu k hotelu v Račicích.

Je skvělé, že sokolíky neodradí nevlídné počasí a užijí si výlet.

-IL-

Župní zálesácký závod zdatnosti

V sobotu 18. 5. proběhl župní Zálesácký závod zdatnosti, který již popáté zajišťovala pro župu Dr. Bukovského ve Vyškově naše jednota. Závod probíhal na okraji lesa za Nemojanským mlýnem. Byly vytyčeny dvě trasy. Kratší trasa byla pro nejmladší žactvo, delší trasa pro žactvo a dorost. Soutěžilo se v kategoriích: nejmladší žactvo, mladší žákyně, mladší žáci, starší žákyně, starší žáci a dorostenky. Žactvo a dorost soutěžily ve střelbě ze vzduchovky a z luku, v uzlování,

luštění šifer, v topografii, v hodu na cíl, poznávaly rostliny, zdolaly dvě lanové překážky, vysvětlovaly typy ohňů a pravidla při jejich zakládání. Závodníci v kategorii nejmladší žactvo poznávali barvy, shazovali kuželky, vázali mašličky, hledali obrázky podle předlohy, poznávali rostlinky, pohádkové bytosti a zvířata, házeli na cíl, zvládli chůzi po laně. Závodů se zúčastnilo 58 dětí, z toho bylo 23 v kategorii nejmladšího žactva. Stanoviště zajišťovalo 21 komisařů. V letošním roce se z TJ Nemojany

podíleli na organizaci závodů pouze 4 členové, ostatní komisaři byli táboroví vedoucí. Závěr závodu proběhl na Nemojanském mlýně u táboráku s opékáním špekáčků. Na ukončení bylo vyhodnocení s udělením diplomů ve všech kategoriích.

Děkujeme Nemojanskému mlýnu za poskytnutí prostor i občerstvení. Děkujeme všem komisařům za odbornou pomoc a všem závodníkům za účast.

Těšíme se na další akce v přírodě.

-/-

Uklidíme Nemojany

V sobotu 12. dubna 2019 uspořádal sbor dobrovolných hasičů dobrovolnickou úklidovou akci „Uklidíme Nemojany“. Cílem bylo uklidit nejen samotnou obec, ale především její blízké i vzdálenější okolí. Úklid byl součástí celorepublikové akce „Uklidíme svět, uklidíme Česko“. Již v pátek se k akci připojili žáci místní školky a školy se svými učitelkami, kteří sebrali odpadky kolem cesty pod lesem až po areál Kutace a uklidili okolí školy.

Na ranní sraz u obchodu přišlo 28 dobrovolníků, postupně se přidali ještě čtyři. Pozitivní byla účast 10 dětí – některé přišly i s rodiči, některé samy. Dobrovolníci se rozdělili na pět skupin, dostali igelitové pytle a nádoby na sklo a postupně prošli přidělené úseky. Svoz sebraného odpadu ke dvěma přistaveným kontejnerům průběžně zajišťovali hasiči. Byly uklizeny následující části obce:

- cesta pod lesem až k areálu Kutace
- tok Rakovce a jeho břehy od Nemojanského mlýna po ČOV
- tok Luštínku a jeho okolí v obci
- cesta přes Kopaniny do Vymazalky a zpět kolem Hranáče až po vjezd do Branky
- cesta k Horce až za mostek přes Luštínek po hranici katastru obce
- okolí cesty nad vodárnou směrem k lesu na Platicko
- okolí železniční trati od železniční zastávky až po poslední most směrem ke Komořanům

- cesta kolem Kozího výběhu až ke státní silnici
- divoká skládka kolem bývalé silážní jámy

Celkem bylo sebráno a ve spolupráci s vedením obce zlikvidováno asi 350 pneumatik, 3 akumulátorové baterie, 120 kg železa, 40 pytlů plastů, 100 kg skla a 20 pytlů ostatního odpadu. Největší sebranou kuriozitou byly umělé zuby. Po dobře odvedené práci připravili hasiči pro všechny účastníky u sokolovny malé občerstvení a dětem předali pamětní diplomy. Hasiči děkují všem dobrovolníkům za jejich čas a příkladný přístup k úklidu obce. Je vidět, že jsou mezi námi pořád aktivní spoluobčané, kteří dovedou přiložit ruku k dílu a podpořit správnou věc.

Miloš Němec

foto: Andrea Němcová

Připravujeme

Na konec prázdnin připravuje SDH Nemojany „Den integrovaného záchranného systému“. Akce bude určená pro všechny věkové kategorie. Plánovány jsou ukázky činnosti hasičů, záchranné služby, policie a možná i nějaké překvapení. Chceme lehce zábavnou formou ukázat připravenost složek IZS řešit krizové situace. Plánovanou součástí bude i možnost některé činnosti si prakticky vyzkoušet. O přesném termínu budete včas informováni.

Jak to pohnojít

Pokud chcete podpořit růst rostlin na své zahrádce, je pro vás hnojivo nutností. Není ale nutné sahat hned po chemických přípravcích, existuje několik přírodních prostředků, které vám pomohou dostat do půdy důležité živiny.

Vytvořte si vlastní domácí kompost, díky kterému nejen skvěle zužitkujete bioodpad z vaší zahrady i domácnosti, ale hlavně se díky jeho použití budete moci radovat z pěstitelských úspěchů. Kompostu se navíc nemusíte vzdávat ani v chladném počasí, takže můžete využívat šetrné likvidace bioodpadu v domácnosti i v zimě. Do kompostu přidávejte vše, co vyroste na zahrádce, ale nehodí se ke konzumaci. To znamená veškerou nať od zeleniny, stonky, spadlé listy ze stromů a také rostlinné zbytky jako slupky od brambor a jiné zeleniny, lusky, ale i bioodpad z kuchyně jako skořápky od vajec. Poděkuje vám nejen váš odpadkový koš, který se bude plnit mnohem pomaleji, ale hlavně vaše zahrádka.

Pokud máte ze sekání příliš velké přebytky trávy, bude pro vás vhodnější využít ji místo kompostování k mulčování květinových a zeleninových záhonů. Mulčováním se vlhkost udrží v půdě déle a mulč dodává kořenům rostlin svým pomalým uvolňováním hnojivo. A navíc tyto odřezky udržují půdu kyprou, takže ji nemusíte tak často okopávat. Chcete-li zabránit zahnívání trávy, neměla by být mulčovací vrstva začerstva vyšší než tři až pět centimetrů. Ještě lepší nechat trávu před jejím použitím trochu zavadnout. Mulčovací

vrstvy udržujte husté, takže je průběžně doplňujte dalším mulčovacím materiálem.

Zázračným hnojivem pro rostliny je také dobře známá použitá kávová sedlina z důvodu vysokého obsahu dusíku, fosforu, minerálů a draslíku. Tento typ hnojení nevyžaduje ani příliš mnoho úsilí. Jednoduše sbírejte starou kávovou sedlinu, rozložte ji na staré noviny a nechte vyschnout, aby se snadněji rozptýlovala. Lze ji použít stejně jako běžný kompost k hnojení záhonků, ale i hrnkových, truhlíkových a pokojových rostlin. Pokojové rostliny snášejí tento druh hnojení jen jednou za šest měsíců. Venkovní rostliny však můžete kávovou sedlinou hnojit až čtyřikrát ročně. Jednoduše posypejte půdu kolem dané rostliny a pak sedlinu jemně zapracujte do země. U hrnkových a truhlíkových rostlin můžete kávovou sedlinu přimíchat do půdy přímo při výsadbě. Tenkou vrstvou navíc vždy můžete vysypat na stávající kompost. Rostliny, které tento typ hnojiva obzvláště milují, jsou například růže, muškáty, oleandry, hortenzie, rododendrony nebo azalky.

Jako skvělé hnojivo funguje také voda z vařených brambor, díky vitamínům uvolněným do vody během procesu vaření. Jednoduše nechte vodu po vaření vychladit a použijte ji k zalévání pokojových nebo zahradních rostlin jednou týdně.

Pokud se nebojíte nepříjemného zápachu, pusťte se směle do výroby hnojiva s použitím koňského trusu. Tento typ hnojiva je obzvláště pro-

spěšný pro růže a další rostliny, které vyžadují zvýšené množství živin v půdě. Při přípravě tohoto hnojiva dejte jednu lopatu hnoje do kbelíku a naplňte jej vodou. Poté směs nechte tři týdny dozrát na místě, kde vás nebude její zápach obtěžovat. Hotovou směs pak zřeďte vodou v poměru 1 : 20 a pohnojte jí požadované rostliny. Můžete také koňský hnůj zakopat přímo do záhonku.

Výborně funguje také výluh z kopřivy, který si ovšem stejně jako koňský hnůj vybírá svou daň za vynikající účinnost silným zápachem. Tento výluh má velmi vysoký obsah dusíku a vyrobíte jej snadno z listů čerstvé kopřivy dvoudomé, kterou nařežete na malé kousky a vložíte do kbelíku s 10 litry vody, ideálně dešťové. Směs zakryjte a nechte louhovat asi dva týdny. Až kapalina ztmavne a zastaví se pění, naředte asi půl litru tohoto domácího tekutého hnojiva 10 litry vody a zalévejte tímto výluhem vaše rostliny jednou nebo dvakrát týdně. Malé množství listů také můžete přidat přímo do půdy nebo je umístit kolem rostlin při zalévání. Toto přírodní hnojivo je prospěšné nejen pro pokojové rostliny, ale veškeré záhonky v zahradě, s výjimkou fazolí, hrachu a cibule. Pokud jsou navíc na rostlinách mšice, můžete je tímto tekutým hnojivem postříkat, protože vytvoří vrstvu křemičitanů, která zabraňuje mšicím proniknout do rostlinných buněk a vysávat je. Tato ochrana ovšem trvá pouze do příštího deště, který ochrannou vrstvu smyje.

P. Peschl

MŠ a ZŠ Nemojany

Základní škola

Blíží se konec školního roku, ale ve škole nepolevujeme a kromě učení se zapojujeme do různých aktivit.

Škola v rámci projektu Inkluze v ZŠ Nemojany pořídila 20 tabletů, které budou žáci ZŠ a děti v MŠ využívat k rozvoji znalostí a dovedností. Díky vhodným aplikacím pro školy je budeme využívat především v hodinách matematiky, anglického jazyka, čtení a vlastivědy.

V květnu naše děti navštívila záchraná stanice zvířat. Děti si mohly prohlédnout např. mládě lišky, pohladit si králíka, kočku, želvu, krmit obřího kohouta jménem Rambo nebo kozu. Na ruce jsme si mohli držet sokola a prohlédnout i další zachráněná zvířata. Na závěr akce byl rukama paní ředitelky vypuštěn uzdravený holub na svobodu.

Děti se také zúčastňují plaveckého výcviku, do konce června je čeká celkem 8 lekcí. Děti si hradí pouze dopravu.

NATÁČENÍ ČESKÉ TELEVIZE

Ve středu 29. května v odpoledních hodinách probíhalo ve škole natáčení pořadu České televize s názvem RYTMIX. Do školy dorazil čtrnáctičlenný štáb. Děti se na natáčení připravovaly a o přestávkách a v družině trénovaly taneční kroky. V den D pod vedením režisérky a tří profesionálních tanečníků nastoupily ve skvělé formě před kamery a stříhly si z placu choreografii na píseň Elvise Presleyho Hound dog. Natáčení šlo jako po másle a děti skládily velkou pochvalu od štábu, protože se téměř každý záběr podařil na první dobrou. Pořad budeme moci zhlédnout na podzim.

Ve čtvrtek 6. 6. odpoledne proběhla na školní zahradě oblíbená akce RODINNÝ PIKNIK, tento rok se nesl v indiánském duchu. Na začátku programu vystoupily děti z MŠ

s pásmem básniček a následovalo slavnostní pasování na školáky paní ředitelkou a panem místostarostou. Po uvítání budoucích školáků vystoupily děti ze ZŠ s indiánskou písničkou a indiánským tancem. Pak už jsme se vrhli na ochutnávku rodinných receptů. Na stole byly samé dobroty, na předních příčkách se umístily lentilkové muffiny od rodiny Reichové a dezert s vitacitovou polevou od Skřivánků, zvítězily kinder řezy od Potačů. Mezitím byl pro děti připraven program. Děti si mohly modelovat se zdravotně nezávadnou domácí plastelínou mnoha barev anebo se zúčastnit žonglérského workshopu pod vedením profesionálních žonglérů ze skupiny Knock Knock. Bylo to pohodové odpoledne.

Co nás čeká

**ČTENÁŘSKÝ MARATON A PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ
NA ČTENÁŘE 13. 6. 2019**

**VÝLET – REKREAČNÍ STŘEDISKO PROTIVANOV
20. a 21. 6. 2019**

Díky dotačnímu programu JM kraje zaměřenému na prevenci a projekt Inkluze v ZŠ Nemojany jsme mohli zařadit na školní výlet program s lektory občanského sdružení Odysea Praha. Žáci projdou pečlivě promyšleným zážitkovým programem, který se bude realizovat především formou her v přírodě.

PŘÍRODOVĚDNÁ VÝCHÁZKA DO PÍSTOVIC – poslední týden v červnu

V pátek 28. 6. **VYSVĚDČENÍ**

Mgr. Romana Bártová, Mgr. Eliška Klvačová

Okénko MŠ

Duben byl ve znamení jara a příprav na Velikonoce. Zorganizovali jsme Tvořivou velikonoční dílnu pro rodiče s dětmi. Každý si vytvořil, s pomocí maminky nebo tatínka, velikonočního zajíčka a slepičku.

16. dubna jsme podnikli napínavou cestu do neznáma. Fáborky nás přivedly až do cíle cesty – ke sv. Martinovi. Po cestě jsme plnili různé úkoly a užili si spoustu legrace. Na konci na nás čekal poklad.

Čarodějný den ve školce také nesmí chybět. Celý den plná školka čarodějů a čarodějnic, kteří pilně cvičili, malovali a dokonce si vyrobili čarodějnický sliz.

S většími dětmi a předškoláky jsme si vyrazili zacvičit na trampolínách do Vyškova.

party se Šamšulou. Plnili jsme různé zábavné úkoly a dostali také diplom a zaslouženou odměnu.

Mgr. Ludmila Knebllová

3. 5. jsme se zúčastnili projektu Dny dětského čtení. Protože ještě číst neumíme, četly nám paní učitelky a my se seznamovali s pohádkami. Oblíbenou knížku z domova jsme si přinesli a představili ji kamarádům.

V květnu jsme začali zahradničit. Svá naklíčená semínka, která jsme ve školce pozorovali a pak zasadili do hlíny, jsme přesadili ven do našeho vyvýšeného záhonku, o který se s láskou staráme.

Na konci května jsme vyjeli do Vyškova na Zahradní

Dětem přejeme hezké prázdniny a zaměstnancům školy příjemnou dovolenou.

Obci Nemojany a rodičům děkujeme za výbornou spolupráci ve školním roce 2018/2019.

V pondělí 2. září 2019 v 8:00 hod se těšíme na viděnou.

Více na www.zsmsnemojany.cz

Tvorba dětí ZŠ a MŠ

Střípky z minulosti

FRANTIŠEK HEKL – muž zasluhující nejvyšší uznání

Nemojanský rodák, jehož památku je nutné si stále připomínat, neboť je jedním z mnoha, kteří ztratili to nejdražší, co člověk má – svůj vlastní život. Život, který nestačil dostatečně naplnit a užít ve svůj prospěch. Jako mladý muž odešel předčasně při řešení úkolů

pro obranu naší vlasti. Bojoval proti tomu nejhoršímu zlu, co může národ potkat, a to je válka.

František se narodil 24. ledna 1915 v Nemojanech č. p. 18, v rodině přednosta stanice Luleč. Otec Bedřich používal tehdy příjmení Heckel, počestnou verzi svého

jména začal používat František až později. Matka Irma porodila ještě dvě děti, staršího syna Bedřicha a mladší dceru Dagmar.

V roce 1920 byl otec (státní zaměstnanec) přeložen do Bratislavy a následně do obce Chyžňan Voda (dnes Lubeník) v okrese Rožňava,

jako přednosta stanice. Dětství prožil František ve východní části Československé republiky, v roce 1935 úspěšně odmaturoval na Státní československé vyšší průmyslové škole strojnické v Bratislavě. Téhož roku nastoupil vojenskou základní službu a byl zařazen do školy pro důstojníky v záloze při Vojenském leteckém učilišti v Prostějově, v oddělení pozorovatelů. Odtud přešel k 1. říjnu 1936 na Vojenskou akademii v Hranicích. Studia ukončil 29. 7. 1937 v hodnosti poručíka letectva čs. armády.

Nastoupil jako pilot k 32. stíhací letce Leteckého pluku 1 „T. G. Masaryka“ v Hradci Králové, kde létal na stíhačkách Avia B-534. Za zmínku stojí, že v době zářijové mobilizace roku 1938 držel se svým letounem pohotovost na východním Slovensku.

Po okupaci Čech a Moravy německou armádou se mladý voják rozhodl opustit vlast a vstoupit do vznikající zahraniční armády. Od té doby se také datuje změna jeho příjmení z německého Heckel na české Hekl. Za hranice se dostal 23. července 1939 přechodem do Polska. Po výzvě Poláků ke vstupu do jejich armády František neváhal a stal se pilotem polského letectva.

Dostal se do skupiny 72 letců pod vedením škpt. Bohumila Lišky v Deblinu. Letiště dne 2. srpna 1939 bombardovala Luftwaffe. Kromě tří mrtvých byla mezi československými letci také řada raněných, mezi nimi i František Hekl, jemuž výbuch bomby prorazil ušní bubínek. Postup Wehrmachtu zapříčinil, že se letci museli přesouvat stále více na východ. Jejich snahou bylo dostat se do Rumunska. 23. září byl F. Hekl se skupinou dalších 7 letců zajat sovětskou armádou. Zajatci byli mezi říjnem 1939 a červnem 1940 přesouváni přes několik internačních táborů až do Oděsy, kdy 26. června 1940 byli naloděni na loď Svaneitia s cílem v tureckém Istanbulu. Vzhledem k tomu, že František patřil mezi vyškolené letce, bylo mu umožněno co nejrychlejší přemístění do Velké Británie. V červenci byl spolu s ostatními dopraven nejprve

Maminka Irma s dcerou Dagmar, vlevo starší syn Bedřich a vpravo syn František

Stíhací letoun Avia B – 534

lodí a poté vlakem přes Port Saíd do Suez, následně na egyptské letiště Ismailia. 17. srpna se nalodili na President Doumier, francouzskou loď plující pod anglickou vlajkou, která je přepravila do Bombaje, odkud vypluli 18. září 1940 britskou lodí Narkunda kolem jižního cípu Afriky do Gibraltaru a následně do Velké Británie.

V Anglii prošel F. Hekl Náhradním tělesem čs. letectva v Cosvordu, kde byl v listopadu 1940 coby stíhací pilot přijat do RAF (Royal Air Force – Královské letectvo Velké Británie) jako stíhací pilot. Během výcviku létal na strojích Ha-

wker Hector, Westland Lysander, Miles Master a Hawker Hurricane u 52. výcvikové jednotky v Debden. 28. srpna 1941 byl Hekl poslán k 312. čs. stíhací peruti na letiště necelé dva kilometry severovýchodně od skotského města Ayr, kde se tato peruť měla přezbrojit na modernější letouny Supermarine Spitfire Mk.IIA a Mk.IIB. Pilot Officer (v RAF létající důstojník) F. Hekl byl přidělen k B letce 312. peruť.

Stíhací letouny Spitfire se během války stále zdokonalovaly a přezbrojovaly, aby byly stálou konkurencí německým Messerschmittům nebo je předčily.

Firma Supermarine (Velká Británie) začala s vývojem této stíhačky již ve 30. letech minulého století. První prototyp vzlétl 5. března 1936, sériová výroba začala 4. srpna 1938 a trvala až do roku 1948 s tím, že letadla byla ve výzbroji RAF až do roku 1961. Po dobu výroby bylo vyrobeno 20 351 letounů ve 24 různých verzích, kdy šlo hlavně o vylepšování výzbroje a bojových vlastností strojů (někdy více či méně úspěšných).

Spitfire byl jednomotorový jednomístný stíhací letoun, celokovový samonosný dolnoplošník, vyrobený převážně z duralu. Rozpětí křidel 11,23 metru, délka 9,54 metru, výška 3,84 metru, hmotnost 2 630 kg, vzletová hmotnost 3 450 kg. Maximální rychlost 650 km/h, dolet 698 km (s příd. nádrží 1 580 km). Výzbroj tvořily dva kanóny British Hispano Mk.II ráže 20 mm (120 nábojů na zbraň) a čtyři kulomety Browning ráže 7,7 mm (350 nábojů na zbraň).

Výhoda pro britské letouny oproti německým byla v navigaci. Tu jim zabezpečoval tehdejší nový vynález – radar. Britové ho dovedli velmi účinně použít a skvěle navigovat své hlídkující stroje k nepříteli. Mimo to Němci nebyli schopni poskytnout bombardovacím svazům stíhací ochranu po celou dobu letu, obzvláště v hloubce anglického vnitrozemí.

20. října 1941 přilétlo do Ayru prvních šest Spitfirů pro 312 peruť. Tyto stroje nebyly z nejmladších, v mnohých případech neměly ani celkové rádiové vybavení. Všechny dostala k užívání letka B. Letoun typu Spitfire se stal osudným pro Františka Hekla. Dne 24. října letěl poprvé sám ve Spitfiru číslo P8081. Již 25. října vzlétl ke svému druhému letu na Spitfiru číslo P7540. Onoho dne vstoupil František do kabiny letounu, usedl, sepnul upínací pásy, upravil si sedačku a po vykonání předstartovní rutiny se vznesl vstříc kouřmu, do něhož se halila skotská vrchovina.

Vodní šafář (správce), do jehož rájónu spadal Loch (jezero) Doon, ležící 20 mil jižně od Ayru, dělal prá-

Stíhací letoun Spitfire Supermarine

vě pravidelnou obhlídku na březích jezera a kontroloval vodní stav. Před týdnem se táhly nad jihozápadem Skotska bouřky a přidělily jezeru slušnou porci vody. Loch Doon patřil již tehdy do řetězce jezer, která zásobovala hydroelektrárny. 25. 10. 1941 měl vysoký stav vody. Nadbytek odváděl regulační kanál ve východním cípu. Muž na břehu hleděl starostlivě na hladinu, když tu jeho uši zachytily přibližující se zvuk leteckého motoru. Nízko nad hladinu se snesl Spitfire a prolétal dolů nad 6 mil dlouhým jezerem na jih. Stroj se naklonil do zatáčky, poslední ve svém letu. Právě křídlo se zařízlo do hladiny a vše bylo dílem okamžiku. Gejzír vodní tříště, náraz, lámání

konstrukce, konec a ...ticho! Vše zmizelo v mžiku pod hladinou. Zbyla jen kola na hladině a rozpínající se olejová skvrna. Šafář hleděl zprvu jak opařený, pak si uvědomil důležitost toho, čeho se stal svědkem. Vsedl na své kolo a šlapal, seč mu síly stačily do necelých 6 mil vzdálené obce Dalmelington a vše vypověděl zdejšímu policejnímu konstablovi. Oba muži se vydali zpět k jezeru a když stanuli na místě, nespátřili nic víc než olejovou skvrnu.

Další přímý svědek havárie je Bob Howatson, majitel Matha Dickie's baru v Ayru. S odstupem 40 let uvedl:

„... Bylo mi tehdy 12 let. Šli jsme s otcem a bratrem na ryby. Letoun se

Piloti 312. peruť – druhý zleva František Hekl – letiště Ayru 1941

objevil ze směru od Loch Finlas, míli západně od Loch Doonu a letěl asi ve 300 metrech. V té chvíli se zdálo všechno v pořádku, než přilétl nad Doon a začal klesat. Křídlo zachytilo o vodu a Spitfire se okamžitě potopil. V tu chvíli jsme nebyli stavu domyslet, co se vlastně stalo. Potom jsem se vzpamatoval, skočil na kolo a jel, jak nejrychleji to šlo, do Dalmeingtonu informovat policii...”

Před 11. hodinou dopoledne bylo s Františkem Heklem přerušeno radiospojení. Na jeho trasu byl naveden T. Vybíral, který v té době cvičil na Spitfiru. Pátral však bezvýsledně. Asi za hodinu volala policie a oznamovala havárii stíhacího letounu na jezeře Doon. To už bylo jasné, že může jít o Heklův stroj.

Po pilotovi nebylo ani památky, až na vyplavenou leteckou botu a rukavici, na níž zůstal identifikační štítek, který potvrdil totožnost Františka Hekla. Záchraně práce započaly překvapivě rychle, 63. Maintenance Unit (zabezpečovací jednotka) přivezla na jezero člun. Začalo okamžité pátrání. Do 2. listopadu 1941 propátrala záchraná loď maximálně možný prostor v souladu s výpověďmi svědků – bezvýsledně. Místo posledního odpočinku čs. pilota Loch Doon neprozradil, z letadla se našel pouze úlomek průhledného krytu kabiny. Nehostinné vody si hodlaly ponechat tajemství navždy.

Ideu vypátrat a vyzvednout Spitfire P7540 z jezera Doonu začal ra-

zit člen letecké asociace v Dumfries a Galloway Bruce Robertson. Počítal s tím, že vyzvednutý stroj by se dal začlenit do sbírek muzea. V roce 1977 se svěřil s nápadem místním potápěčům v Dumfries. Tři akce pod vodou, podniknuté ještě v témže roce, výsledek nepřinesly. Následujícího roku se do organizování pátracích akcí pustily kluby v Dumfries a v Blackpoolu. Nezbytná povolení poskytla Rada skotských hydroelektrárn a ministerstvo obrany. Veškeré finanční náklady spojené s pátráním si zúčastnění platili z vlastních prostředků.

První podvodní výprava spojených klubů byla uskutečněna 4. a 5. srpna 1979 za účasti 25 potápěčů. Zprvu průzkum směřoval do míst určených svědky, k severovýchodu od odtokového kanálu. Během mnoha následujících měsíců bylo na dně jezera, za téměř nulové viditelnosti, prohledáno několik prostor v podobě čtverců o stranách 105 metrů, rozdělených bójemi na menší díly. Místo průzkumu se stále rozšiřovalo. Průzkum postupoval na sever a západ, později i na jih. Výsledek – nula. Na podzim 1981 nevypadaly vyhlídky nijak slibně. Zima umožňovala prodiskutovat nový strategický plán. Opět byli zapojeni svědci, určen nový směr na severozápad a vypracována nová metoda pátrání. Dosavadní způsob spočíval v plavbě páru potápěčů okolo bóje v neustále se zvětšujících kruzích. Nyní se mělo ponořit 6 mužů najednou a za úkol měli vedle sebe proplout koridor široký 15 metrů o délce 150 metrů. A podařilo se. 16. května 1982 v 18:15 hodin pohltila voda šest siluet potápěčů, kteří navázali na prostor prohledaný minulého dne. Pluli v hloubce osmi metrů při viditelnosti necelého metru. V půl sedmé se vynořil Barrie Barkworth z Blackpoolu a vítězně ohlásil „našel jsem to“. Objevil skutečně první část P7540, ocasní plochy s celistvým trupem až ke kabině, kde se letoun rozlomil. Ministerstvo obrany svolilo k dalšímu pátrání a souhlasilo s vyzdvižením vraku. Pod bahnitým nánosem se objevovaly další nálezy.

František připraven ke startu

Neporušený gyrokompas, část přístrojové desky, rozptýlené přístroje a 48galonová (tj. 218 litrů) palivová nádrž. Mezitím, co se dokončovala výztužná dřevěná kostra (sloužící ke zpevnění vraku při jeho vyzvednutí z jezerního dna), byl trup pod hladinou nafilmován a fotografován. Následně byl trup vsazen do zmíněné výztuže a pomocí deseti vzducho-

vých vaků vystoupil, dne 24. července 1982, majestátně na hladinu. Další nálezy se postupně dostávaly na světlo světa po několik týdnů. Celkem bylo do září 1982 nalezeno 90 % součástí stroje, které byly roztroušeny ve stopě dlouhé 200 metrů v klínu 170°. Nejhuře dopadla křídla, byla natolik poškozena, že bylo upuštěno od jejich rekonstrukce.

Vše, co bylo vyzvednuto, putovalo do muzea letecké asociace v Dumfries a prošlo konzervací. Velký obdiv a dík patří všem potápěčům, kterých se na hledání vraku podílelo 109. Vykonali 567 jednotlivých ponorů, což reprezentuje 373 hodin pod vodou, a to vše ve svém volném čase a o dovolených.

INSPEKTORÁT
ČESKOSLOVENSKÉHO LETECTVA
VE VELKÉ BRITÁNII

15, GROSVENOR PLACE,
LONDON, S.W.1.

6. červen 1945.

Vážená paní Čechová,

s největším politováním Vám potvrzuji zprávu, kterou jste pravděpodobně již obdržela telegraficky.

Nadporučík letectva František Hekl, narozený dne 24.1.1915 v Nemojanech, byl od prvního počátku války vynikajícím příslušníkem československého zahraničního stíhacího letectva. Byl mezi prvními, kteří tvořili československé stíhací peruti v Anglii a zúčastnil se velikého počtu operačních letů. Byl nanejvýš odvážný a nadšený a přispěl nemálo k dobrému jménu československého letectva. Dne 25.10.1941 stal se obětí leteckého neštěstí. Jeho letoun havaroval z neznámých příčin do moře a veškeré pátrání po něm zůstalo marné.

Položil svůj život v boji proti nepříteli jako věrný syn své země a statečný obhájce našich společných ideálů a svobody.

Osobní majetek, který po sobě zanechal, bude Vám odevzdán jakmile to okolnosti dovolí.

Cítím s Vámi, vážená paní, Vaši bolest a děkuji Vám jménem svým i jménem všeho čs. letectva za společnou oběť a vítězství, o něž se nadporučík letectva Hekl zasloužil.

Čest jeho jménu, práci i památce!

div. gen. K. JANOUŠEK,
inspektor čs. letectva.

VE VELKÉ BRITÁNII

Paní Irma Čechová,
Brno,
U tržnice číslo 3/V.

Oficiální zpráva o smrti pilota nadporučíka Františka Hekla

Spitfire z jezera Doon je němý svědek nesmyslnosti válek a lidského utrpení, včetně ztráty toho nejceněnějšího, a to je život. Také Československo zaplatilo v posledním světovém konfliktu krutou daň. Speciálně u našich letců jsou jejich hroby roztroušeny po celém světě. Mnozí padlí v hrobech ani nespočinuli – země či voda je nevydala.

František Hekl je jedním z nich. Jeho památku připomíná pamětní kámen na břehu jezera Doon. Františkovi byl dne 21. 4. 1947 udělen prezidentem republiky Československý válečný kříž 1939 „in memoriam“ a dne 29. 5. 1991 byl povýšen do hodnosti plukovníka ve výslužbě in memoriam.

Rudolf Klacek, květen 2019

Skotské jezero Doon

Rekonstruovaný Spitfire v leteckém muzeu v Dumfries a Calloway s označením P7540 a čs. vlajkou

